

Kyrkbladet

3/2021

en hälsning från din församling

Hildegard av Bingen

Svenska kyrkan
ÖSMO-TORÖ FÖRSAMLING

Innehåll

3/2021

- 2 Ledare
- 3 Kalender
- 4 Hildegard av Bingen
- 5 Inför kyrkovalet
- 6 På gång
- 7 På gång
- 8 Aktuellt på kyrkogården
Kontakta oss

Kyrkbladet

utges av Ösmo-Torö församling.

Ansvarig utgivare:

Peter Mourath
Kyrkbladet utkommer 4 ggr/år.

Adress:

Pastorsexp. Kyrkvägen 31
148 31 Ösmo.

Redaktör/layout:

Katarina Rudérus
katarina.ruderus@svenskakyrkan.se
08-520 382 81

Tryck:

Mix Grafiska, Nynäshamn
Upplaga 3500

Hemsida: www.osmotoro.se

”Om sommarn, om sommarn, då är det allra bäst, då ha vi så roligt och leka allra mest”

diktar Alice Tegnér i sin barnvisa ”Årstiderna”. Och visst kan det kännas så nu när den blomstertid har kommit och en vänlig grönskas djupa dräkt har funnits med oss ett tag, att det är som allra bäst och det går att koppla av och fylla på vintertrötta hjärnor och kroppar med dofter, färger och lek.

Men det är ju inte så, inte alltid, och inte för alla, och många år blev jag lagom till fruntimmersveckan överfallen av en sorg och ångest över alltings förgänglighet och sommarens snabba flykt. Nu har jag kommit på att om jag använder mig av solljuset under senvår och försommar så blir jag inte lika drabbad utan kan ta emot skördetid och varma augustinätter med en varmare famn. Men det är en utmaning, den bitterljuva blandningen av skönheten i nuet och medvetenheten om tidens gång.

”Om hösten, om hösten, då är det allra bäst, då ha vi så roligt och leka allra mest. Då får vi plocka äpplen och plommon, gula, blå. ...”. Alice var vis och rättvis, alla årstider är som bäst, var och en på sitt vis. Varje årstid har sina möjligheter till upplevelse och närvaro i nuet. När jag fyllde år för ett tag sedan fick jag en hälsning på en digital plattform från en 88-årig vän som sett mig växa upp sedan jag var 7 år gammal, en uppmaning att fånga dagen och njuta av varje minut. Jag blev rörd av denna hälsning, det var som en viskning från Gud att stanna upp och njuta utav det som är. Hur är det Sinnesrobönen lyder nu igen? Att acceptera det jag inte kan förändra, och ge mig mod att förändra det jag kan...

Gud, ge mig mod att möta varje dag och varje årstid med Alice Tegnér tillförsikt! I nuet, i nuet där är det allra bäst! Dessutom är Kyrkbladet fullt med spännande information om vad som händer nu i höst!

Unni Eriksdotter, *kyrkomusiker*

Kalender

SEPTEMBER

Tis 7/9

13 Middagsbön i Torö kyrka, träff för daglediga i Snarberga

Ons 8/9

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Fre 10/9

Suicide zero, mer info på sid 7.

Sön 12/9

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny

Ons 15/9

10 Musiklek i Ösmo kyrka, grillning

Tors 16/9

11.30 Torsdagslunch i församlingshemmet, Ösmo

Sön 19/9 **KYRKOVAL**

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

Mån 20/9

13 Syföreningen, församlingshemmet

Ons 22/9

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Lör 25/9

16.00 "Musikalisk salong" i Ösmo kyrka, känd och okänd musik av Alice Tegnér. Läs mer på sid 6.

Sön 26/9

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny

Tis 28/9

13 Middagsbön i Torö kyrka, träff för daglediga i Snarberga

Ons 29/9

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

OKTOBER

Sön 3/10

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath
15 Gudstjänst i Torö kyrka, Mourath
våffla i Snarberga

Ons 6/10

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Sön 10/10

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Ensemble ur kyrkokören, Willny
Kyrkkaffe och Syföreningens skörde-
marknad i församlingshemmet

Ons 13/10

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Tors 14/10

11.30 Torsdagslunch i församlingshemmet, Ösmo

Fre 15/10

Musikal, se sid 7.

Sön 17/10

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Ensemble ur kyrkokören, konfirmander, Willny

Tis 19/10

13 Middagsbön i Torö kyrka, träff för daglediga i Snarberga

Ons 20/10

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Lör 23/10

16.00 "Kvinnor jorden runt", konsert med ÖsMotetten. Läs mer på sid 6.

Sön 24/10

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

Ons 27/10

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Sön 31/10

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny
15 Gudstjänst i Torö kyrka, Willny
våffla i Snarberga

NOVEMBER

Lör 6/11

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny
16 Musik och lyrik i Ösmo kyrka, Willny

Sön 7/11

11 Högmässa med ljusständning i Torö kyrka, Ensemble ur kyrkokören, Willny
16 Minnesgudstjänst i Ösmo kyrka, damtrio, Willny

Ons 10/11

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Tors 11/11

11.30 Torsdagslunch i församlingshemmet, Ösmo

Sön 14/11

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

Ons 17/11

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Lör 20/11

16.00 Konsert i Ösmo kyrka. Se sid 6.

Sön 21/11

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Willny

Tis 23/11

13 Middagsbön i Torö kyrka, träff för daglediga i Snarberga

Ons 24/11

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan

Corona-anpassning

Beroende på hur pandemi-situationen ser ut i höst, kan det hända att vi behöver anpassa våra verksamheter. Kolla alltid aktuell information på vår hemsida eller kontakta oss på annat sätt för att få veta vad som gäller! Kontaktuppgifter finns på sista sidan eller på vår hemsida:

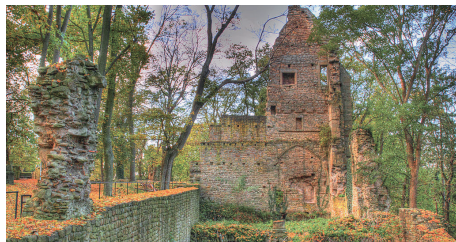
www.osmoro.se

Du kan också följa oss på Facebook och Youtube.

Hildegard av Bingen

Den 17 september läser vi namnet Hildegard i våra almanackor. Det är en kvarleva från det katolska Sveriges helgonkalender. Den dagen år 1179 avled kvinnan som jag skulle vilja utnämna till Europas genom tiderna största universalgeni – Hildegard av Bingen.

Hon var yngst av åtta barn i en adlig familj och sattes vid åtta års ålder i kloster. Mest för att familjen hade svårt att försörja alla sina barn och för att hon visade sig ha läshuvud. Klostren var i princip den enda plats där studiebegåvade barn fick chansen att utvecklas i medeltidens Europa. För kvinnor var det *den enda* möjligheten.

Hon trivdes i klostret och avlade sina löften redan som tonåring. Snart nog blev hon abbedissa och grundade flera kloster i det tyska Rhenlandet. Hon brevväxlade med åtskilliga av sin tids politiska och kyrkliga ledare och lär vid ett tillfälle ha skällt ut den tyske kejsaren Fredrik Barbarossa efter noter. Hon tycktes inte vara rädd för någon eller något i denna värld. Vid sjuttio års ålder satte hon sig till häst och red runt till flera tyska städer för att uppsöka torgen och predika Kristus och hans vilja. Det gåtfulla är att detta tycktes ske med de kyrkliga dig-

nitärernas goda minne trots att kvinnliga predikanter vid denna tid i historien inte ens fanns på kartan. . .

Men det som man idag främst förknippar Hildegard med är hennes rika konstnärliga och teologiska produktion. Nyandliga rörelser har upptäckt hennes musik och hennes reflektioner kring olika stenar och på det sättet gjort henne minst sagt flummig och svår att ta på allvar. Därför är det av största vikt att vid en presentation börja med hennes teologiska författarskap för att någotsånär ana vidden och djupen i det hon skapar och förmedlar.

En tung teologisk trilogi fick för några år sedan utgöra stommen i min egen roman *Tidens stygn*, där jag även sökte teckna ett möte mellan en av bokens huvudpersoner och Hildegard. Den första delen heter *Scivias*, den andra *Vitae meritorum* och den tredje *Divinorum operum*. Det handlar om visioner i samma tradition som vår egen Birgitta skulle skriva ett par århundraden senare. Men Hildegard återger inte bara andliga visioner utan reflekterar omsorgsfullt och teologiskt kring vad de kan betyda. Låt mig återge ett citat ur den tredje delen: ”Allting som Gud har gjort, det har han utfört i kärlek, ödmjukhet och frid, för att också människan ska

älska kärlek och lära sig ödmjukhet och hålla frid. Annars störtar hon i fördärvet tillsammans med honom som hänskrattade åt dessa dygder från första ögonblicket av sin tillvaro.” (Översatt av Anders Pilz). Själv har jag inte läst hela del två och tre av denna trilogi – det är bara den första som i sin helhet finns översatt till engelska. Men den är tegelstenstjock och tar tid att läsa. Som ofta med så gamla texter är det somt som känns fränstötande att läsa medan den största delen av texten är genomandad av en nära och innerlig relation med Gud.

17 Laus Trinitati

Ant.

Utöver detta skrev hon musik och målade samt skrev vetenskapliga texter på höjden av sin egen tids vetande. Hon kunde det mesta om läkedomsorter – en tradition som ännu var levande i medeltidens kloster. Men Hildegard skrev om det och allt annat som en människa vill veta. När hon inte hade egen erfarenhet av det hon ville förmedla återgav hon vad andra hade skrivit. Mycket av hennes musik finns idag utgiven på CD. Till och med ett verk som i brist på bättre kan beskrivas som en opera, flera hundra år innan den konstformen ens uppfunnits.

Det finns mycket annat att berätta om denna fantastiska kvinna, men utrymmet räcker inte till.

Allan Willny

BRA ATT VETA INFÖR... **Kyrkoval** 19 SEP 2021

RÖSTA I KYRKOVALET

Svenska kyrkan är demokratiskt uppbyggd och genom att rösta i kyrkovalet påverkar du vad kyrkan ska göra. Man väljer till tre olika nivåer:

Val till kyrkofullmäktige, lokalt (motsvarar kommunen)

Du väljer till kyrkofullmäktige i den församling eller det pastorat där du bor. Kyrkofullmäktige bestämmer ramarna för den verksamhet som finns nära dig, till exempel vad församlingen ska erbjuda för barn, unga och äldre och hur musiklivet ska se ut.

Val till stiftsfullmäktige, regionalt (motsvarar regionen)

Svenska kyrkan är indelad i 13 stift. Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ. Stiftens främsta uppgift är att stödja församlingarna i deras verksamhet och förvaltning genom expertis inom flera områden. De kan till exempel bidra med kunskap i kyrkoantikvariska frågor när en kyrka i stiftet behöver renoveras.

Val till kyrkomötet, nationellt (motsvarar riksdagen)

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ med 251 ledamöter. Det beslutar om kyrkans gemensamma och övergripande frågor, allt från hur kyrkan ska arbeta med klimatfrågan till vilka psalmer som ska finnas i psalmboken.

SÅ HÄR RÖSTAR DU

På valdagen röstar du i den vallokal som står på ditt röstkort. Du får hem röstkortet i brevlådan några veckor före valet. Det är viktigt att du tar med dig din legitimation för att kunna bevisa att du är du.

Vem får rösta?

Du ska vara medlem i Svenska kyrkan och ha fyllt 16 år senast på valdagen. Runt den 13 augusti plockar man fram de så kallade röstlängderna, där alla röstberättigade medlemmar står med.

Vad röstar man på?

De grupper som ställer upp i kyrkovalet kallas för nomineringsgrupper. I likhet med politiska partier har de program och önskemål kring vad Svenska kyrkan ska arbeta mer eller mindre med. Här kan du läsa vilka nomineringsgrupper och kandidater som ställer upp: kandidatvisning.svenskakyrkan.se

När hålls valet?

Söndagen den 19 september.

Förtidsrösta

Ta med ditt röstkort och giltig legitimation.

Här röstar du på valdagen

MOA-salen (Ösmo centrum) och **Snarberga** (vid Torö kyrka), är öppna 8-10, 14-17 samt 18-20.

Pastorexpeditionen (Kyrkvägen 31 i Ösmo, vid kyrkan) är öppen 13-17 samt 18-20.

Förtidsröstning

På Pastorexpeditionen, Ösmo:

Mån 6/9	10-12
Tis 7/9	10-12
Ons 8/9	10-12 och 17-20
Tors 9/9	13-15
Fre 10/9	10-12
Lör 11/9	10-12
Mån 13/9	10-12
Tis 14/9	10-12
Ons 15/9	10-12 och 17-20
Tors 16/9	13-15
Fre 17/9	10-12
Lör 18/9	10-12

SE OCKSÅ:

www.osmoro.se/kyrkoval-2021

www.svenskakyrkan.se/kyrkoval

kandidatvisning.svenskakyrkan.se

Musikalisk salong

Lör 25/9 kl. 16.00 i Ösmo kyrka

ÖSMO-TORÖ KYRKO KÖR

Tina Bergholm, *sång*

Carin Christoffersson, *sång*

Katarina Rudéus, *sång*

Unni Eriksson, *sång & piano*

Lör 25/9 kl. 16 i Ösmo kyrka

En Musikalisk Salong med Alice Tegnér

Den musikaliska salongen är starkt förknippad med den tid Alice Tegnér (1864-1943) växte upp i och det var i den som hon började sin musikaliska bana tillsammans med sin uppmuntrande far som tidigt såg och sporrade hennes musikbegåvning. Han ville gärna att hon skulle utveckla sin talang, men när han gick bort för tidigt fick familjen försämrad ekonomi och planerna fick göras om. Trots detta kunde Alice Tegnér utbilda sig till lärarinna och arbeta som sådan. Hon tog som vuxen privatlektioner i pianospel och senare även i orgelspel, kontrapunkt och komposition. Hon var engagerad i en rad kvinnoöreningar och även i välgörenhetsarbete. Hennes musikaliska drivkraft komplicerade äktenskapet med Jakob Tegnér då hennes make – som var hennes förmyndare enligt lag – ville begränsa hennes musicerande vilket han ansåg vara ett självförhärliande och han uppskattade inte att hon var en offentlig person. Hennes konstnärlighet kunde tyvärr få fullt spelrum först efter hans bortgång.

Sången i allmänhet och barnsången i synnerhet engagerade Alice Tegnér och många är vi som har stiftat bekantskap med böckerna ”Sjung svenska folk!” och ”Nu ska vi sjunga” som hon har redigerat. Hon var en representant för den nya synen på barn och ville skriva melodiskt och utan moraliska pekpin-

nar. Men hon skrev även profan och sakral körmusik, kammarmusik (dvs för ett fåtal instrument), sånger med pianoackompanjemang och större verk för kör och orkester. Hon var väl medveten om sin begåvning och det var en sorg hon levde med, att hon inte fick en konservatorieutbildning i musik. ”Slut till, slut väl om hjärtats dörr” är en sång som kommer att framföras i vår musikaliska salong, en sång som handlar om denna sorg. Vi kommer också att berättar om Alice och få höra om Mors lilla Olle och andra.

Unni Eriksdotter, kyrkomusiker

”Kvinnor jorden runt”

En musikalisk resa som tar oss från Sverige till Australien, USA, Mexiko, Nigeria, Ryssland, Ukraina, m.fl. länder. Musik skriven av kvinnor!

ÖSMOTETTEN
musiker

Ösmo kyrka lör 23/10 kl. 16.
Kollekt till vårt internationella arbete!

Musikleik i barnens kyrka

Ösmo kyrka
Ons 15/9 kl. 10

Sjung, se och smaka
– en upplevelse för alla sinnen
för barn med vuxen.

Efteråt grillar vi korv
(pris 10 kr)

*Beroende på pandemi-läget
kan ändringar ske - kolla på vår
hemsida!*

www.osmоторo.se

En hyllning till

Clara Schumann

Ösmo kyrka lör 20/11 kl. 16

3 Romanser för violin och piano op. 22

Romans nr. 1 op. 21 för piano

Trio g-moll op. 17 för violin, violoncell
och piano

Gentilia Pop Kårfors, *violin*

Per-Ola Claesson, *violoncell*

Barna Both, *piano*

Suicide zero

Suicidpreventiva dagen 10 september infördes 2003 på initiativ av International Association for Suicide Prevention (IASP) tillsammans med Världshälsoorganisationen (WHO) för att uppmärksamma arbetet med att förebygga självmord och lyfta psykisk ohälsa. Det är aktuellt inte minst under/efter detta pandemiår då många människor har levt ensammare än vanligt.

Föreningen Suicide Zero anordnar varje år ljusmanifestationer tillsammans med olika samarbetspartners för att belysa dessa frågor och vi vill också uppmärksamma den här dagen.

Den 10 september vill vi välkomna alla att tända ljus och be för alla som inte orkade, för alla som kämpar, för oss som finns kvar.

Personal från kyrkan kommer att finnas på plats.

Mer information kommer när det närmar sig och vi vet hur pandemi-situationen ser ut.

Gudstjänst med våffla

I höst firar vi gudstjänst i Torö kyrka kl. 15, och därefter bjuds det på kaffe och våffla i Snarberga
3/10 och 31/10.

Gemenskapsträffar

Välkommen till våra trevliga samlingar där vi umgås, pratar och fikar eller äter lunch!

I **Ösmo** har vi Torsdagslunch en gång i månaden med start 16/9 kl. 11.30.

På **Torö** har vi middagsbön i Torö kyrka som följs av "Träff för daglediga" i Snarberga en tisdag i månaden.
Start: 7/9 kl. 13.00.

Mer info får du av vår diakon
Johan Demarkesse,
tel: 08-520 382 82

"I möte med sorgen"

Musik och lyrik
Lör 6/11 kl. 16.00 i Ösmo kyrka

Eva Svedberg, *sång*
Karin Kjellberg, *piano & sång*

Syföreningens

Skördemarknad

Sön 10/10 kl. 12-15
i församlingshemmet, Ösmo
Försäljning av syföreningens
alster, kaffeservering med
hembakat. Varmt välkomna!

"Kyrkstunden"

är en öppen verksamhet med
sång-och-lek för barn 0-5 år i
sällskap med vuxen.
Varje onsdag förmiddag under
terminstid öppnar vi Socken-
stugan, som är en hemlik, mysig
miljö vid vackra Ösmo kyrka.
Start: 8/9 kl. 9.30

Musikal om

Maria Magdalena

Musik och manus:
Daniel Engström & Daniel Bergström
Anna-Lena Engström, *dirigent*

Ösmo kyrka fre 15/10 kl. 19

Fritt inträde - kollekt

Hösten närmar sig...

Vad ska vi göra av alla löv?

Jag gillar att utnyttja de resurser naturen ger oss och i de färgglada löven som faller finns mycket näring och användningsområdena är flera:

- Klipp sönder löven där de ligger och låt maskar dra ner de finfördelade löven i jorden.
- Kratta in löven i häckar och rabatter där de blir till jord men även förhindrar ogräs att växa till då det inte trivs under det tjocka täcket. Känsliga perenner mår bra av löven som skydd mot kyla och snö.
- Samla ihop löven och gör egen jord att använda som jordförbättring.
- Lägg löven i en hög. Efter ett år vänder man högen med en grep. Vattna vid behov. Efter ännu ett år är det klart. Man kan blanda i gräsklipp och trädgårdskompost, så påskyndas processen.
- Har man egen matkompost kan man med fördel blanda i torra löv emellanåt. Spara löven i säckar till sommaren och vintern.
- Blomsterlökar som lagras över vintern, såsom dahlia och gladiolus, kan ligga i kartonger fyllda med torra löv.
- Sist men inte minst trivs igelkottar i de varma mörka lövhögarna.

Therese Bender Berg, *kyrkvaktmästare*

Kontakta oss

Pastorsexpeditionen

Kyrkvägen 31, 148 31 Ösmo
Besöks- och telefontid:
tis, ons 10-12, tors 13-15

Du kan prova att ringa även andra tider – vi svarar om vi är på plats!

Tel: 08-520 300 11
Fax: 08-520 389 05
osmo-toro.forsamling@svenskakyrkan.se

Lokalbokning 08-520 300 11

Kyrkoherde

Peter Mourath
Tel: 08-520 389 24
SMS: 076-776 15 72

Komminister

Allan Willny
Tel: 08-520 309 02
SMS: 070-378 84 92

Diakon

Johan Demarkesse
Tel: 08-520 382 82

Församlingspedagog

Nina Åkerlind
Tel: 08-520 309 82

Kyrkomusiker/informatör

Katarina Rudérus
Tel: 08-520 382 81
SMS: 076-776 15 73

Kyrkomusiker

Barna Both
Tel: 08-520 385 18
SMS: 076-776 15 74

Kyrkomusiker

Unni Eriksdotter
Tel: 08-520 309 24
SMS: 076-101 26 74

Kyrkvaktmästare

Lisa Permér
Tel: 08-520 309 49
SMS: 070-284 21 68

Kyrkokamrer

Hillevi Nisser
Tel: 08-520 307 02
SMS: 076-776 1570

Husmor

Ami Ullman
Tel: 08-520 273 66
SMS: 076-776 20 08

Assisterande husmor/vaktmästare

Anki Holmsten
Tel: 073-804 80 05

Kyrkogårds- och fastighetschef

Lars Faaren
Tel: 08-520 306 76
SMS: 070-262 24 45

Kyrk-/kyrkogårdsvaktmästare

Therése Bender Berg
Tel: 08-520 273 69
SMS: 070-229 11 67

Ekonomiassistent

Annica Kilegård Brissman
Tel: 08-520 305 02
SMS: 076-776 15 75

Kyrkogårdsexpeditionen

Tel: 08-520 306 76

Kyrkorådets ordförande

Susanne Stjärnkvist
Tel: 070-683 88 25

Kyrkofullmäktiges ordförande

Ulf Söderström
Tel: 08-520 313 38

Begravningsombud

Camilla Elmus
Tel: 073-616 73 09

Besök oss på vår hemsida:
www.osmоторo.se
Där hittar du också våra
e-postadresser!

plusgiro 10 11 55-0
bankgiro 5662-7912

Swish internationella gruppen:

123 350 2556

Swish servering:

123 327 5187

Swish kollekt:

123 157 5273

Vi samarbetar med **sensus**